

Eğitim ve Kültür

Leonardo da Vinci

**Chambres de Mtiers
et de l'Artisanat**

Assemble Permanente

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKRLARI KONFEDERASYONU

**TESK
Mesleki Eđitimde Deneyim Deđiřimi Projesi**

DENEYİMLER

PROJE BİLGİSİ

Proje, TESK ve bağı esnaf ve sanatkarlar odaları birlikleri bünyesinde kurulu bulunan eğitim birimleri ile mesleki eğitim ve teknoloji merkezlerinde görevli yönetici ve eğitim uzmanlarından ve mesleki eğitimle ilgili personelden oluşan toplam 5 kişiyi kapsamaktadır.

Proje, Türkiye’de önemli bir sayısal ve ekonomik ağırlığa sahip olan esnaf-sanatkar kesiminin temel eğitim-öğretim ihtiyaçlarının belirlenmesi, yaşam boyu öğrenme ilkesi doğrultusunda verilen eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri ile kariyer gelişimlerinin sağlanması konularında çalışma yapmaktan yasal olarak sorumlu bulunan esnaf ve sanatkarlar teşkilatının, bağı birimleri bünyesinde kurulu bulunan METEM’lerde ve eğitim birimlerinde görevli yönetici ve eğitim uzmanlarının bilgi, görgü ve deneyimlerinin artırılması ihtiyacını karşılayacaktır.

Projenin amacı, TESK ve bağı birliklerinin 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu çerçevesinde yürütmekle görevli buldukları esnaf-sanatkarlara yönelik mesleki eğitim faaliyetlerinin -ortak ülke örneği de dikkate alınarak- daha etkin ve verimli hale getirilmesini sağlamak, özellikle ortak kuruluşumuz tarafından işletilen eğitim merkezinde üye zanaatkarlara yönelik verilen eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini inceleyerek ülkemize adaptasyonunu sağlamaktır. Bu genel amaç yanında özelden yararlanıcıların kendi mesleklerinde gelişmeleri ve ilerlemeleri de sağlanmış olacaktır.

3308 ve 5362 sayılı Kanunlar çerçevesinde, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları üye esnaf ve sanatkarlara yönelik mesleki eğitim vermekte, sınav-belgelendirme yapmakta ve mesleki eğitimin denetimine katkı sağlamaktadır. 3308 sayılı Kanunla düzenlenen çıraklık eğitiminin işyerlerinde verilen pratik kısmının güçlendirilmesi amacıyla, TESK ve bazı bağı birlikleri bünyesinde METEM’ler kurulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içinde yürütülen uygulamaların geliştirilip çeşitlendirilmesi ve özellikle üye KOBİ’lere yaşam boyu öğrenme yaklaşımı içinde sürekli ve ihtiyaca dayalı eğitim alternatifleri sunulabilmesi için, bu çalışmaları illerinde planlayan ve yürüten yararlanıcılarımızın başka ülke örneklerini inceleyerek bilgi ve deneyimlerini arttırmalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Fransa’da çıraklık eğitiminin son yıllarda önem kazanması, Fransız zanaatkarlar meslek kuruluşlarının çıraklık eğitiminde üstlendikleri ağırlıklı rol, bu kuruluşlar tarafından işletilen eğitim merkezlerinde verilen başarılı eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri ortak olarak Fransa’nın seçilmesinde etkili olmuştur. Fransız ve Türk zanaatkar teşkilatları; hukuki kuruluş, üyeliğin zorunlu olması, bütçe, üyelere sunulan hizmetler açısından büyük benzerlik göstermekte, bu durum model oluşturulması ve uyarlanmasını kolaylaştırmaktadır. Bu proje çerçevesinde yapılacak gezinin; deneyim ve bilgilerin karşılıklı aktarılmasında, eğitim merkezlerinin daha verimli yönetilmesi açısından model oluşturulmasında ve ileriye dönük ortaklıklar kurulmasında faydalı olacağı kesindir.

Yararlanıcı grup, 5362 sayılı Kanun gereğince, bağı bulunduğu esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşunun başta çıraklık eğitimi olmak üzere esnaf ve sanatkarlara yönelik düzenlediği her tür mesleki eğitim, rehberlik ve danışmanlık faaliyetinin planlanması, koordinesi, uygulanması ve denetiminden değişik seviyelerde sorumlu bulunmaktadır.

Projede ortak olunan APCM, Fransa’da zanaatkarların yasal temsilcisi olan üst kuruluştur. Fransa’da zanaatkarlar sektörü, 106 il ve 22 bölge odası altında organize olmuştur. Zanaatkarların il odalarına üyeliği zorunlu olup, odalar özellikle mesleki eğitim sunmak üzere

kurulmuşlardır. Odalar ayrıca üyelere yönelik vergi, yasal sorumluluklar, işletme, pazarlama stratejisi, ekonomik destek vb. alanlarda da danışmanlık hizmetleri sunmaktadırlar.

Tüm zanaatkarlar odaları kamu kurum niteliğinde olup, onların üst kuruluşu APCM'dir. APCM zanaatkarlar sektörünü, kamu otoritelerine karşısında ve ulusal ve uluslar arası düzeyde temsil etmektedir. Zanaatkarlar sektöründe gıda, inşaat, deri konfeksiyon, tekstil, ağaç işleri, metal, mobilya ve diğer üretim sektörleri yer almaktadır.

Fransa'da zanaatkarlar sektöründe mesleki eğitim ağırlıklı olarak çıraklık eğitimi yoluyla alınmaktadır. Meslek odalarının kendi eğitim merkezleri olup, çıraklık ve yaşam boyu eğitim faaliyetlerine destek vermektedirler. Fransa'daki çıraklık eğitimi modelini ve bu model içinde meslek kuruluşlarının rolünü ve odaları tarafından yapılan eğitim, rehberlik ve danışmanlık faaliyetlerini görmek amacıyla APCM ile işbirliği yapılmıştır.

ÇALIŞMA GEZİSİ İZLENİMLERİ

Proje kapsamında Kasım 2006'da Paris'te, Zanaatkarlar Odasına bağlı CIFAP Eğitim Merkezinde 2 hafta incelemelerde bulunulmuş, oda yetkilileri ile görüşülmüş, öğretmen ve öğrencilerle görüş alışverişi yapılarak Fransız mesleki eğitim sistemi ve bu sistem içinde meslek kuruluşlarının üstlendiği görevler, meslek okullarının işleyişi, iş hayatı-okul işbirliğinin nasıl sağlandığına ilişkin değerli bilgiler edinilmiştir.

Bu projeden elde edilen temel ders; ülkemizde mevzuat açısından çok fazla sorun yaşanmadığıdır. Gerçekten de ülkemiz ile Fransa karşılaştırıldığında; mesleki eğitim mevzuatı, meslek kuruluşları mevzuatı, belgelendirme sistemi, işletmelere yönelik mevzuat düzenlemelerinin birbirine oldukça benzer özellikler ve düzenlemeler taşıdığı tespit edilmiştir, Ama uygulama yönünden aramızda büyük bir uçurum olduğu görülmüştür.

Çalışma gezisinde en ilgili çekici bulunan uygulamalardan biri de eğitim merkezlerinin işletmeler ile yakın işbirliği olmuştur. Eğitim merkezleri belli bir bölgeye hitap etmekte ve bu bölgedeki İşletmeler ile yakın işbirliği içinde bulunmaktadır. Fransa'da işletmelerin ödedikleri bir vergi türü olan işletme vergisinin bir bölümünü işletme sahibi istediği eğitim merkezine yönlendirebilmektedir. Eğitim merkezleri bölge genelinde bulunan diğer eğitim merkezleri ile rekabet ortamı içinde bulunmakta, daha çok öğrenci bulabilmek ve daha çok işletmenin vergisini okullarına aktarabilmek için lobi faaliyetleri yapmakta, işletmeleri düzenli olarak ziyaret etmekte, hem çırakların hem de işletmelerin sorunlarını öğrenmeye ve çözmeye çalışmaktadır.

Bu yakın işbirliği istihdam açığı olan meslekleri belirlemeye de imkan sağlamaktadır. Dolayısıyla bir sonraki yıl eğitim verilecek alanları daha sağlıklı biçimde belirleyebilmektedirler. Vergi ile ilgili düzenleme yasal düzeyde bir değişikliği gerektirmektedir. Ancak işletme ziyaretleri için eğitim merkezinin bir strateji belirlemesi ve bunun diğer sosyal taraflar ile işbirliği yaparak uygulamaya koyması mümkündür.

Bu bilgiler TESK ve bağlı birlikleri bünyesinde var olan mesleki eğitim ve teknoloji merkezlerinin yeniden yapılanmasına ilişkin çalışmalarda bir model önerisi haline getirilerek uygulanacaktır. Fransa ve Almanya, esnaf ve sanatkar örgütlenme biçimi, örgüt yapısı, üstlenilen görevler, sahip olunan yetkiler gibi açılardan gerçekten ülkemize çok benzer düzenlemeler içeren ve TESK açısından sıkı işbirliği yapılan iki ülkedir. Bunların yanında İskoçya ve İspanya mesleki eğitim okul yönetim biçimleri de incelenecek ve TESK ve bağlı kuruluşlarının bünyelerinde açılmış ve/veya açılacak olan eğitim merkezlerinde uygulanabilecek bir mesleki eğitim merkezi eğitim ve yönetim modeli geliştirilecektir.